

Vlaamse Alzheimer Liga vzw

België - Belgique
P.B. - P.P.
2300 Turnhout
8/4433

Afgiftekantoor
Turnhout 1

**Driemaandelijks blad van de Vlaamse Alzheimer Liga,
Lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG**

**Onder de Hoge Bescherming van Hare Majesteit de Koningin Mathilde - Registratienummer: P00 2048
Nummer 104 - januari 2014 / 1 x trimester**

NAAR EEN DEMENTIEVRIENDELIJK ROESELARE

ONTMOETINGS DAG JONGDEMENTIE

SALON VAN HET TESTAMENT

VORMINGSDAG VRIJWILLIGERS

VORMING TELEFONISCH ONTHAAL

Inhoud

Inhoud.....	2
Colofon.....	2
Voorwoord.....	3
Welkom meter.....	3
Onze Liga in de kijker.....	4
Ontvangen giften.....	7
Een kijkje bij familiegroepen Leuven, Tielt, Antwerpen-Centrum en Roeselare.....	9
Focus op dementie.....	10
Publicaties.....	18
Alzheimer in de pers.....	19
Regionale werking.....	20
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Antwerpen:</i>	20
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Limburg:</i>	21
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Oost-Vlaanderen:</i>	21
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Vlaams-Brabant:</i>	22
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie West-Vlaanderen:</i>	23
Help ons helpen.....	24

Colofon

De Vlaamse Alzheimer Liga is een vereniging van families en hulpverleners geconfronteerd met de ziekte van Alzheimer en aanverwante aandoeningen, en is lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG.

SECRETARIAAT

Stationstraat 60-62
2300 TURNHOUT
Tel.: 014 43 50 60
en 0800 15 225 (gratis via vaste lijn)
secretariaat@alzheimerliga.be

LIDMAATSCHAP

Gewoon lid	€ 10
Steunend lid	€ 50
Erelid	€ 75
Donateur	€ 150
Mecenas	€ 300 en meer

Rekeningnummer: 310-1035580-94, IBAN BE87 3101 0355 8094. De Vlaamse Alzheimer Liga is door het Ministerie van Financiën erkend om belastingvrijstelling te verlenen voor giften. Schenkingen van 50 tot 74 euro geven recht op een fiscaal attest van 40 tot 64 euro. Vanaf 75 euro mag de ganse gift fiscaal vrijgesteld worden. De Vlaamse Alzheimer Liga is ook erkend om legaten te aanvaarden. De Vlaamse Alzheimer Liga is ook aanvaard als lid van de VEF (Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving).

“Alzheimer”: driemaandelijks informatieblad van de Vlaamse Alzheimer Liga

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: Bie Van Waeyenberghe, Bolk 77 B1, 2350 Vosselaar

Voorwoord

François De Vleeschouwer

Hilde Lamers

Lieve lezers,

Zalig en vreugdevol 2014!

Deze oprechte wensen worden u toegestuurd door onze drie stafmedewerkers en de voltallige Raad van Bestuur van onze Vlaamse Alzheimer Liga.

Samen met onze talrijke vrijwilligers, onze collega's van de Franstalige Gemeenschap en de Nationale Alzheimer Liga, en met de medewerkers van de verwante organisaties zullen we de belangen van (jonge) personen met dementie en hun naastbestaanden verder blijven behartigen.

We zullen dit doen in dezelfde geest en met hetzelfde enthousiasme die in het verleden zoveel goeds tot stand hebben gebracht.

Onze Liga staat in de nabije toekomst voor een aantal uitdagingen die inzet en doorzettingsvermogen zullen vergen. Samen met de directeur en met onze beide stafleden zullen het Dagelijks Bestuur en de voltallige Raad van Bestuur, in samenspraak met de plaatselijke voorzitters en de kernleden, verder bouwen aan het realiseren van de doelstellingen die onze Liga vooropstelt. Het lotgenotencontact, bijdragen aan het fundamenteel, psycho-sociaal en toegepast wetenschappelijk onderzoek en sensibilisering van overheden en medeburgers, blijven onze belangrijkste opdrachten.

Het versterken van de familiegroepen, het actualiseren van de Liga-website, het inrichten van kantoren op een nieuw werkingsadres, de uitbouw van (inter-)provinciale werkingen, de samenwerkingsafspraken met het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de regionale Expertisecentra Dementie en andere partnerorganisaties zijn evenzoveel hulpmiddelen die ertoe moeten bijdragen om optimale resultaten te bereiken.

We zijn dankbaar voor de gewaardeerde steun die we hierbij krijgen van onze peter Jan Van Rompaey, en onze nieuwe meter Prof. Chantal Van Audenhove, in opvolging van Prof. Christine Van Broeckhoven, die we zeer erkentelijk blijven.

Samen kijken we hoopvol naar de toekomst!

Van harte

François De Vleeschouwer
Voorzitter Vlaamse Alzheimer Liga vzw

Hilde Lamers,
Directeur Vlaamse Alzheimer Liga vzw

Welkom Meter

“Meter worden van de Vlaamse Alzheimer Liga is voor mij een heel bijzondere ervaring. De uitnodiging kwam als een verrassing, maar toch ook weer niet helemaal. Het onderzoek dat me samen met het LUCAS team van de KU Leuven al vele jaren boeit, is sterk verbonden met de visie en de thema's van de Liga en haar leden. Waar het onderzoek van mijn voorgangster, Prof. Van

Broeckhoven, over het begrijpen, voorkomen en genezen van de ziekte handelt, focust het LUCAS-team op de kwaliteit van leven van personen met dementie en van hun mantelzorgers. De kwaliteit van de zorg en van de zorgomgeving van mensen met dementie zijn belangrijke thema's en dit kan nooit los gezien worden van de zorg voor de specifieke noden van de mantelzorgers. In 2000 werd ik zelf ook mantelzorger toen mijn moeder de ziekte van Alzheimer kreeg. Dankzij een goed georganiseerde thuiszorg kon zij nog vele jaren thuis blijven wonen en haar laatste jaren bracht ze door in Huis Perrekes in Oosterlo. Het waren tien moeilijke jaren, met veel lastige keuzes, pijn en verdriet. Tegelijkertijd waren

het ook jaren van grote verbondenheid en veerkracht. Als ik erop terugkijk heeft het me geholpen om beter te begrijpen, om juistere accenten te leggen en het volledige plaatje mee te nemen.

Ik genoot van de aangename sfeer en de spontane vriendelijke verwelkomingen, de krachtige getuigenissen over jongdementie en de gezellige babbels tijdens de bijeenkomst in Mechelen op 23 november.

Veel dank aan de Vlaamse Alzheimer Liga en haar bestuur voor de mooie uitnodiging om me samen met jullie krachtig in te zetten voor de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun mantelzorgers.”

Professor psychologie en communicatie Faculteit Geneeskunde KU Leuven. Directeur LUCAS, centrum voor zorgonderzoek en consultancy. Promotor-coördinator en Dagelijks Bestuurslid Steunpunt Welzijn Volksgezondheid en Gezin

Onze Liga in de kijker

VORMING TELEFONISCH ONTHAAL 26 SEPTEMBER 2013

De vorming “Telefonisch Onthaal”, georganiseerd door de Vlaamse Alzheimer Liga en Similes Vlaanderen kende een goede opkomst.

Na een korte voorstelling en een rondvraag van de verwachtingen van de deelnemers werd gestart met een gedetailleerde vorming over de do’s en don’ts inzake telefonisch onthaal. Hierbij werden de deelnemers zeer actief betrokken, wat een grote respons kende.

Onder meer het schetsen van het profiel van een contactpersoon telefonisch onthaal kreeg heel wat aandacht. De rollenspellen met diverse scenario’s bracht duidelijk aan het licht dat elke situatie anders is en dat een goede voorbereiding voor het verlenen van telefonisch onthaal zeer belangrijk is.

Wie nog vragen of opmerkingen had, kon deze in de laatste rondvraag tijdens de korte evaluatie nog kwijt. De dag werd zeer tevreden afgesloten door alle deelnemers. Dank aan Denise Cooreman voor alweer een schitterende vorming!

ZILVERZACHTE ZORG. AANDACHT VOOR DE KWETSBARE OUDERE

Op 17 oktober 2013 is directeur Hilde Lamers naar het Nederlandse Nijmegen gereisd voor een bezinningsmiddag over ‘Zilverzachte zorg’. Dit op uitnodiging van het Centrum voor Parochiespiritualiteit aldaar en het Lekeninstituut Servitium Christi. Beide zijn instellingen van de Congregatie van het Heilig Sacrament waarvan de provinciale overste in Lommel woont. Voldoende reden voor alle betrokkenen om deze Vlaamse bijdrage eerder als een burendoel te zien dan als een reis naar het buitenland. Een behoorlijk aantal deelnemers liet zich verrassen door de titel van de lezing en door de gastvrijheid van Klooster Brakkenstein waar het Centrum voor Parochiespiritualiteit gehuisvest is.

Net als in het boek “Beter Ouder – Zorg voor de kwetsbare oudere” heeft Hilde Lamers (co-auteur)¹ vanuit verschillende invalshoeken haar verhaal gepresenteerd, met nadruk op de diepere samenhang tussen spiritualiteit en zorg. Een hogere leeftijd roept de vraag op naar de kwaliteit van het langer leven. We worden allemaal ouder; we leven allemaal met oudere mensen in onze omgeving; velen van ons zijn mantelzorgers ... ieder mens wordt opgeroepen om óók zorgend in het leven te staan. Eerst zorg je voor anderen, later heb je zelf zorg nodig. De zorg voor elkaar wordt als een warme mantel voor zoveel kwetsbare mensen aangereikt. Zij bepaalt mede de menselijkheid van de samenleving.

¹ Koen Jordens, Judith Wilmer, Frank van de Poel, Eric van de Laar (red.), *Beter ouder. Zorg voor de kwetsbare oudere, Antwerpen-Apeldoorn 2013.*

Rustig, bevlogen en heel spontaan sprak Hilde Lamers haar publiek toe. Haar jarenlange ervaring en een perfect aanvoelen van de Nederlandse situatie droegen bij tot het succes. Hoe persoonlijker de getuigenissen, des te aandachtiger werd er geluisterd. Wonder hoe een ernstige, vaak sombere discussie over ouder worden, over behoefte aan zorg en zorgverstrekking ineens kan uitgroeien tot een boeiende ontmoeting! Met veel vragen en spontane interventies van hun kant lieten de deelnemers

zich niet onbetuigd. Mooie teksten werden genoteerd net als de vele praktische tips en tricks. Om thuis nog eens na te lezen.

Dat de boodschap van de Liefde als een rode draad door alles heen liep, was geen toegift, wél een authentiek getuigenis van een keuze voor de spirituele en ethische kant van de zorg. Een andere rode draad was de symboliek van het bloemstuk, voor de gelegenheid door de bloemensiergroep van Brakkenstein samengesteld uit herfstaster, rode roos, grijze eucalyptus en groene brem.

Bron : Annie Coppens-Baeten, Centrum voor Parochiespiritualiteit, www.parochiespiritualiteit.org

VORMINGS DAG VRIJWILLIGERS OP 19 OKTOBER 2013

Op 19 oktober 2013 hielden we in APZ-St. Hiëronymus te Sint-Niklaas (hartelijk dank voor de gastvrijheid!) de jaarlijkse kernledenbijeenkomst. Voorzitters en kernleden van de verschillende familiegroepen hadden vooraf van de moderator Rob Philipsen, onze penningmeester, een 45-tal vragen gekregen.

Via een geanimeerd gesprek werden antwoorden geformuleerd, inzichten en ideeën uitgewisseld, en ervaringen gedeeld. Het was hartverwarmend zoveel zorgzaamheid en gedrevenheid te mogen ervaren. De verslaggeving over deze intervisiesessie zal als basis gebruikt worden voor verdere verfijning en verdieping van onze onderlinge samenwerking.

Na een culinaire verzorgde middagpauze hield Prof. Nele Van Den Noortgate, Dienst Geriatrie U.Z. Gent, een interessante lezing over "Vroegtijdige zorgplanning met betrekking tot het levenseinde bij personen met dementie".

Een geslaagde dag, met dank aan de organisatoren en alle aanwezigen!

ONTMOETINGS DAG JONGDEMENTIE 23 NOVEMBER TE MECHELEN

Op 23 november 2013 werd op de Lamotsite te Mechelen de Ontmoetingsdag Jongdementie georganiseerd door onze Liga, Dementienetwerk provincie Antwerpen, Expertisecentrum Dementie Vlaams Brabant Memo in samenwerking met familie van jonge personen met dementie en Mantelzorghuis Jongdementie Limburg.

Het vele voorbereidende werk van de werkgroep Jongdementie stond borg voor een degelijke organisatie, beklijvende getuigenissen en interessante workshops, geleid door deskundigen uit de werkvelden.

We mochten kennis maken met onze nieuwe meter Prof. Chantal Van Audenhove, KU Leuven-LUCAS, via een interview door onze peter Jan Van Rompaey.

Directeur Hilde Lamers sprak een dankwoord uit voor het jarenlange trouwe meterschap van Prof. Christine Van Broeckhoven.

De warme hartelijkheid van alle aanwezigen sprak boekdelen. Voor jonge personen met dementie en hun familieleden is nog een lange weg te gaan. De complexiteit binnen de

relationeel-sociale sfeer brengt een aantal problemen aan het licht waaraan dringend moet gewerkt worden door de hele Vlaamse Gemeenschap. Naast bewustwording blijft er sterke nood aan oplossingsgericht handelen. Samen met het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, de negen regionale Expertisecentra Dementie, de referentiepersonen dementie, de thuiszorgdiensten, de woonzorgcentra, en andere betrokken partners blijft de Vlaamse Alzheimer Liga deze specifieke problematiek op de kaart zetten.

ONZE LIGA VERTEGENWOORDIGD OP DE 23E ALZHEIMER EUROPE CONFERENTIE. LIVING WELL IN A DEMENTIA-FRIENDLY SOCIETY. MALTA 10-12 OKTOBER 2013

Van 10 tot en met 12 oktober 2013 hield Alzheimer Europe in St. Julian's Malta haar 23e Alzheimer conferentie; en dit onder de Hoge Bescherming van Zijne Excellentie Dr. George Abela, president van Malta. Met het congres-thema "Living well in a dementia-friendly society" richtte Alzheimer Europe het vizier op vermaatschappelijking van de zorg, taboedoorbreking en inclusie van mensen met dementie. Van onze Vlaamse Alzheimer Liga was directeur Hilde Lamers aanwezig. De Ligue Nationale Alzheimer Liga was door de nationale voorzitter Sabine Henry vertegenwoordigd. Van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen participeerde communicatiemedewerker Olivier Constant.

De 23e Alzheimer Conferentie telde meer dan 150 parallele lezingen, workshops en posterpresentaties. Integraal zorgbeleid, genuanceerde beeldvorming en dementievriendelijke projecten vormden het grondthema van veel sessies én ontmoetingen waarbij niet alleen academici, beleidsmakers, zorgprofessionals maar ook personen met dementie en hun mantelzorgers een forum kregen. "Luister naar ons, wij zijn de experts", liet Helga Rohra, voorzitter van de Europese Werkgroep voor Mensen met Dementie, tijdens de openingsceremonie optekenen². De stem van mensen met dementie en die van hun mantelzorgers zijn net zo belangrijk als die van wetenschappers, zorgprofessionals, beleidsmakers, ... Meer nog: als we mensen met dementie willen "empoweren", dienen we niet allen hun mogelijkheden te versterken, maar ook hun stem te aanhoren. De toetssteen voor dementievriendelijke projecten en voor een dementievriendelijk beleid zijn immers in de eerste plaats de personen met dementie zelf en hun mantelzorgers. Dit gegeven strekt onze Liga tot eer; zeker als wij samen met onze partners hieraan gestalte durven te geven.

Fier en dankbaar zijn wij ook omdat eveneens de lezing van onze voorgedragen keynote speaker Prof. Dr. Chris Gastmans, werd gesmaakt.

² Info over de Werkgroep voor Mensen met dementie: <http://www.alzheimer-europe.org/Alzheimer-Europe/Who-we-are/European-Working-Group-of-People-with-Dementia>

WAARDIGHEIDSBEVORDERENDE ZORG VOOR PERSONEN MET DEMENTIE:

Voorafgaande wilsverklaringen als voorbeeld – Chris Gastmans Hoogleraar Medische Ethiek KU Leuven

Het aantal personen met dementie stijgt wereldwijd. Deze demografische evolutie stelt onze samenleving in het algemeen en personen met dementie in het bijzonder voor een aantal nieuwe verantwoordelijkheden. Wat beschouwen personen met dementie als goede zorg? Hebben personen met dementie een verantwoordelijkheid in het 'voorbereiden van hun toekomst'? Welke houding nemen zij aan ten aanzien van nieuwe maatschappelijke thema's zoals euthanasie voor personen met dementie? In onze bijdrage hebben we een alomvattend klinisch-ethisch kader voorgesteld om met hoger vermelde uitdagingen om te gaan. Dit ethisch kader wordt gedragen door drie sleutelbegrippen in de ethiek van de dementiezorg: kwetsbaarheid, zorg en waardigheid. Op basis van deze drie kernbegrippen kunnen we de ethische betekenis van dementiezorg omschrijven als: "het verlenen van zorg in antwoord op de kwetsbaarheid van de medemens (persoon met dementie, familieleden, hulpverlener, ...) met het oog op het ondersteunen, beschermen en bevorderen van zijn of haar waardigheid." In onze uiteenzetting voor Alzheimer Europe hebben we dit ethisch begrippenkader toegepast op het gebruik van voorafgaande wilsverklaringen. De centrale vraag was of voorafgaande wilsverklaringen kunnen beschouwd worden als waardigheidsbevorderende zorginstrumenten. Het antwoord op deze vraag is positief, op voorwaarde dat men volgende drie aanbevelingen in acht neemt. Vooreerst moet met zowel bij het opstellen als bij de toepassing van een voorafgaande wilsverklaring voortdurend in gesprek treden met de patiënt, zijn familieleden en de hulpverleners. Ten tweede moeten de wensen omtrent de zorg aan het levenseinde die de wilsbekwame persoon heeft geformuleerd in de voorafgaande wilsverklaring getoetst worden aan de actuele ervaringen en wilsuitingen van de wilsbekwame persoon met dementie. Ten slotte moet men begrijpen dat een juridisch instrument zoals een voorafgaande wilsverklaring nooit het belang van een permanente dialoog en interpretatie tussen de persoon met dementie, zijn of haar familieleden en de hulpverleners kan vervangen.

Wat de conferentie ook mooi tekende, waren de 20 parallelsessies, speciale symposia, workshops en postersessies die meer dan 50 exposities lieten zien. Deze gingen over specifieke aspecten van dementie, met inbegrip van post-diagnostische ondersteuning, psychosociale zorg, epidemiologie, telegeneeskunde en percepties en beeldvorming over dementie. Hierbij presenteerde Olivier Constant, communicatiemedewerker van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, op een zeer goede wijze de beeldvormingscampagne 'Vergeet dementie, onthou mens' waarbij hij ook een terugblik op Music for Life 2012 gaf. Daarnaast maakten de deelnemers kennis met landspecifieke dementieprojecten en met de laatste ontwikkelingen in de juridische en ethische kwesties. Een bijzonder goed bezochte sessie belichtte het belang van participatie van mensen met dementie. Dit werd benadrukt in drie presentaties uit drie verschillende continenten; steeds met een positieve trend om stigmatisering te verminderen en de kwaliteit van leven van mensen met dementie te verbeteren.

De 23e Alzheimer Conferentie was een succes. De inspanningen en vastberadenheid van de mensen met dementie en hun mantelzorgers werden bijzonder gewaardeerd. Hun gezamenlijke bijdrage heeft geleid tot een verschuiving in de publieke perceptie van de afgelopen jaren, wat leidt tot een groeiende betrokkenheid van de nationale en Europese beleidsmakers om dementie de aandacht te geven die het zo terecht verdient.

Een volledig overzicht van alle sessies - met abstracts en diverse powerpoints -: zie <http://www.alzheimer-europe.org/Conferences/Previous-conferences/2013-St-Julian-s-Malta/Detailed-programme-abstracts-and-presentations>

PRIJS SANTKIN 2014

Graag herinneren we er u aan dat de Ligue Nationale Alzheimer Liga een oproep doet voor projecten in het kader van de prijs SANTKIN. Voor 2014 is de tweejaarlijkse prijs bestemd om onderzoek te bekronen en/of te ondersteunen met betrekking tot de diagnose en de behandeling van Alzheimer.

Het prijzengeld bedraagt 10.000 euro. De projecten moeten voor 1 maart 2014 met de gewone post gezonden worden naar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, Hertogsstraat 1, 1000 Brussel, of naar de Académie royale de Médecine de Belgique, rue Ducale 1, 1000 Bruxelles. Voorwaarden en informatie zijn in het volledige reglement van de Santkin Prijs terug te vinden. Dat kan u opvragen via het gratis nationaal oproepnummer 0800 15 225 of via mail info@alzheimer-belgium.be.

U kan het ook raadplegen op www.alzheimer-belgium.be of op onze website www.alzheimerliga.be.

Ontvangen giften

De Vlaamse Alzheimer Liga wenst langs deze weg de families en vrienden van Mevr. Liliane De Busscher en Dhr. Jos Van der Meeren te condoleren met het verlies van hun bemind familielid. Zij kozen er spontaan voor om, naar aanleiding van deze gebeurtenis, de Liga financieel te steunen. Wij danken de families en iedereen van harte voor dit mooie gebaar.

FINANCIEEL RUGGESTEUNTJE

Heel wat sympathisanten en organisaties vergeten de Vlaamse Alzheimer Liga niet. Wij danken de familie Debels, de familie Willemsen-Van Looveren, Dhr. Reudink, Mevr. Wauters en Mevr. Goossens voor de fantastische giften die zij schonken aan de Liga.

Een woord van dank gaat ook uit naar de schenking die wij mochten ontvangen n.a.v. het 60-jarig jubileum van Georges Bauters en Jacqueline Snoeck.

Wij zijn verheugd dat het boek "Alzheimer, een ongevaag-

de, ongewenste, verwenste bezoeker” van Magda Borms in zijn 3e druk gegaan is. Wij zijn dankbaar dat de hele opbrengst naar de Vlaamse Alzheimer Liga gaat! De opbrengst van de lezing voor de Soroptimisten Koksijde die door Magda Borms verzorgd werd, ging eveneens naar de Liga. Hartelijk dank hiervoor!

Eveneens willen wij graag Dhr. Julien Mattheeuws bedanken voor de ontvangen gift naar aanleiding van de verkoop van zijn boek “De weg naar de overkant”.

Onze hartelijke dank ook voor alle mensen die in de week van 17 tot en met 24 december 2013 via Music for Life een gift aan onze Liga geschonken hebben. Jullie warme steun doet ons deugd!

De bestuursleden van de KMGP samen met de voorzitter François De Vleeschouwer en Jan Barbe.

KMGP VZW SCHENKT 1.000 EURO AAN DE VLAAMSE ALZHEIMER LIGA VZW

11 oktober 2013 – De Kring van het Middenkader van de Geïntegreerde Politie (KMGP vzw) zamelde 1.000 euro in die volledig geschonken wordt aan de Vlaamse Alzheimer Liga vzw.

In de aanloop naar de werelddag 2013 in Oost-Vlaanderen is de werkgroep op zoek gegaan naar externe sponsoring. Dit heeft onder andere geresulteerd in een gift van de het Middenkader van de Geïntegreerde Politie aan de Vlaamse Alzheimer Familiegroep Regio Gent. Deze gift

werd besteed aan de organisatie Werelddag 2013 in Aalter en werd in dank aanvaard door de Vlaamse Alzheimer Liga vzw. Via deze weg wensen wij het bestuur en alle leden van KMGP vzw uit Gent van harte te bedanken.

De Kring van het Middenkader van de Geïntegreerde Politie - kortweg KMGP vzw - is een vereniging van politiepersoneel van het ‘middenkader’. De kring telt een tachtigtal leden uit verschillende lokale politiezones en federale politiediensten van het gerechtelijk arrondissement Gent en wil eerst en vooral de professionaliteit, eenheid, cultuur en collegialiteit van het middenkader bevorderen. Bovendien organiseert, stimuleert en coördineert de KMGP eveneens sociale hulp en sociaal-culturele activiteiten. Zo organiseerde zij in juni een barbecue voor leden en sympathisanten. De KMGP koos deze keer de Vlaamse Alzheimer Liga vzw als begunstigde organisatie. De officiële overhandiging vond plaats in het stadhuis van Gent op de wekelijkse persconferentie van Stad Gent op vrijdag 11 oktober 2013 in aanwezigheid van Burgemeester Daniël Termont.

SALON VAN HET TESTAMENT 17 DECEMBER 2013

Op 17 december 2013 vond het derde Salon van het Testament plaats in Square - Brussels Meeting Centre op de Kunstberg te Brussel. Men kon lezingen over erfrecht (duo-legaat, nieuw samengesteld gezin en erfenissen) volgen alsook kosteloos, discreet en vrijblijvend eerste lijnsadvies van notarissen krijgen. Daarnaast bood het Salon een mogelijkheid tot kennismaking met ruim 100 goede doelen, waarvan de Vlaamse Alzheimer Liga er één was. Onze Liga was vertegenwoordigd op deze dag door Bie Van Waeyenberghe, Gitta De Nutte en Rob Philipsen.

TESTAMENT.BE

OOK ALS JE ER NIET MEER BENT, KAN JE NOG MEER BETEKENEN DAN JE DENKT.

Neem een goed doel op in je testament.

TESTAMENT.BE

TESTAMENT.BE: BEHARTIG MENSEN MET DEMENTIE EN HUN NAASTEN, OOK ALS U ER NIET MEER BENT.

Door de Vlaamse Alzheimer Liga op te nemen in uw testament als erfgenaam of als mede-erfgenaam blijft uw steun en engagement verder leven. Behartig mensen met dementie en hun naasten, ook als u er niet meer bent.

De Vlaamse Alzheimer Liga is erkend om legaten en giften te aanvaarden en is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.

Een kijkje bij familiegroepen Leuven, Tielt, Antwerpen-Centrum, Roeselare

FAMILIEGROEP LEUVEN STOPT NA 28 JAAR

Dank U Thérèse!

Na 28 jaar trouwe en geëngageerde inzet in de familie-groep Leuven heeft onze gewaardeerde vrijwilligster-kernlid Thérèse Bergmans-Delcon, beslist om haar engagement binnen onze Alzheimer Liga stop te zetten. Thérèse heeft steeds met luisterend oor en met een gedreven enthousiasme het beste van zichzelf gegeven bij de ondersteuning van familieleden van personen met dementie in de Leuvense regio. Zij heeft de doelstellingen van onze Liga mee helpen verwezenlijken, bijna drie decennia lang!

Directeur, stafleden en de voltallige bestuursploeg danken haar van harte en wensen haar en haar dierbaren, het allerbeste in de toekomst.

FAMILIEGROEP TIELT

De kernleden van de Familiegroep Jongdementie in Tielt hebben ons meegedeeld dat zij hun werking stopzetten na 10 mooie jaren.

Tien jaar lang hebben zij samen aan de kar getrokken om in de regio het lotgenotencontact inzake jongdementie op de kaart te zetten. We zijn ervan overtuigd dat zij hiervoor alle mogelijke inspanningen hebben gedaan, en zijn ieder van hen hiervoor zeer erkentelijk.

De voorbije tien jaar is er over heel Vlaanderen ongetwijfeld een merkbare vooruitgang geboekt in de bespreekbaarheid van de problematiek van jonge personen met

dementie en hun naastbestaanden. We kunnen inderdaad vaststellen dat een aantal diensten en verenigingen hun en onze bekommernissen mee onder de aandacht hebben gebracht. Uiteraard is het werk niet af en zal er nog een grote weg moeten afgelegd worden.

Vanuit de Vlaamse Alzheimer Liga zal verder blijvend aandacht gegeven worden aan de gestelde problemen, samen met onze collega's van de Vlaamse en regionale Expertisecentra Dementie, mutualiteiten, thuiszorgdiensten, residentiële voorzieningen en andere.

We zullen niet nalaten onze bijdrage te blijven leveren om de Vlaamse Gemeenschap te sensibiliseren en terzake de broodnodige initiatieven te benadrukken. We zijn ons bewust van het feit dat de noodzakelijke veranderingen nog heel wat tijd en middelen zullen vergen.

We gaan dit doen in dezelfde geest en met dezelfde bezorgdheid van waaruit zij werkten. We wensen ieder van hen het allerbeste voor de toekomst!

Met oprechte dankbaarheid,
François De Vleeschouwer
voorzitter

Hilde Lamers
directeur

INTERVIEW MET JULIEN DE LEEUW, VOORZITTER FAMILIEGROEP ANTWERPEN-CENTRUM

Julien werd geïnterviewd door Eric du Meunier in het kader van het dementieondersteuningsplan van SEL Amberes (Samenwerkingsinitiatief EersteLijnsgezondheidszorg) Antwerpen rond drie thema's: ervaring als mantelzorger, vrijwilliger binnen de Vlaamse Alzheimer Liga en de begeleiding van familiegroepen.

Getuigenis als mantelzorger:

De vader van Julien deed 2 zaken heel graag: potloodtekenen en turnen. Op een bepaald moment gaf vader aan dat hij met deze activiteiten gestopt was. Niemand uit de directe familie stelde zich daar vragen over. Er ging geen licht op, er werd verder geen aandacht aan geschonken. Ondertussen werd de diagnose Alzheimer vastgesteld, maar daar werd door vader en moeder niet met Julien over gecommuniceerd. Toen moeder echter kwaad werd op vader bracht ze Julien toch op de hoogte en vanaf dan begon de ondersteunende zoektocht en contacten werden gelegd met o.a. het Expertisecentrum Dementie

en de Alzheimer Liga.

Zo viel onder meer het autorijden weg en dat had een enorme impact op de mobiliteit van de ouders van Julien. Daardoor ontstonden ook extra spanningen. Vooral de partner, moeder in dit geval, had het erg moeilijk met dit aftakelingsproces. De psychische draagkracht werd groot. Gelukkig werd vader enkele dagen per week opgevangen in een dagcentrum.

Als mantelzorger is Julien dankbaar dat hij telkens opnieuw erin slaagde om spanningen bij zijn vader en/of moeder te verzachten of weg te nemen.

Het moeilijkste – ook al was het op vraag – was het overnemen van het financiële beheer. Dit was een stap zetten in de privacy van z'n ouders. Uiteindelijk is vader niet aan deze ziekte, maar door een andere oorzaak heengegaan.

Moeder is omwille van haar eigen verhaal en verwerking ervan bij de Alzheimer Liga terechtgekomen. Ze dreef soms de spanningen op in de periode dat vader leefde en het was voor Julien niet altijd makkelijk om hiermee om te gaan.

Achterliggende familiepatronen – zo blijkt – die al jaren aanwezig waren, zijn hierin zeer sterk meebepalend in welke richting ofwel in samen dragen ofwel in tegenwerkende weerstand dit proces kan lopen.

In die periode is Julien door allerhande samenlopende omstandigheden in burn-out gegaan en dat juist heeft gemaakt dat er meer ruimte kwam om op een diepere manier afscheid van z'n vader te kunnen nemen.

Dit persoonlijk verhaal heeft hem de stap doen zetten om bij de Alzheimer Liga als vrijwilliger aan de slag te gaan en meer bepaald als begeleider van familiegroepen.

Een familiegroep bestaat uit mantelzorgers die onder-

steuning en begrip vinden bij elkaar en in uitwisseling met elkaar op verhaal kunnen komen, onder begeleiding van een vrijwilliger-medewerker van de Liga.

Mensen gaan op zoek naar iemand die hun verhaal begrijpt. Julien tracht dit als vrijwilliger op die manier toe te laten dat hij luisterend dit begrip kan laten zijn, binnen een context van vertrouwen. Alles mag en kan beluisterd en besproken worden zonder vooroordeel of oordeel.

Hij ervaart dit voor zichzelf als zeer voldoeninggevend omwille juist van wat op zo'n avond mogelijk is. Hij verwondert er zich wel over hoe weinig mensen, ondanks sensibilisering, de weg vinden tot juiste ondersteuning, in verhouding tot de steeds groter wordende groep van personen met dementie en hun mantelzorgers.

Met dank aan Julien voor het openhartig gesprek dat aan deze publicatie vooraf ging.

Bron : Julien werd geïnterviewd door Eric du Meunier in het kader van het dementieondersteuningsplan van SEL Amberes Antwerpen

FAMILIEGROEP ROESELARE

Op maandag 21 oktober 2013 liep cinemazaal 5 in de Cityscoop te Roeselare vol voor een infoavond met Professor Christine Van Broeckhoven. Zij wist 280 mantelzorgers en professionele hulpverleners te boeien omtrent het thema dementie. De winst van deze avond ging dan ook integraal naar het Fonds Wetenschap van Hersenonderzoek ten voordele van het onderzoek van Prof. Christine Van Broeckhoven en haar onderzoeksteam.

Focus op dementie

IN GESPREK MET ONDERZOEKER ... CHRISTINE VAN BROECKHOVEN

Op het terrein van dementie en Alzheimer is professor Christine Van Broeckhoven (VIB en Universiteit Antwerpen) wellicht het bekendste exportproduct van Vlaanderen. Haar werk krijgt dan ook veel internationale erkenning. Zo kreeg ze vorig jaar de Award for Medical Research van de Metlife Foundation. In 1993 was ze ook al de eerste vrouw die de Potamkinprijs kreeg en in 2006 kreeg ze de prestigieuze l'Oréal-Unesco International Award for Women in Science. En dat zijn maar enkele

van de vele wetenschappelijke prijzen die Christine Van Broeckhoven in de loop van 30+ jaar wetenschappelijk onderzoek kreeg.

In Vlaanderen kennen we haar vooral door haar objectieve positie en stevige uitspraken. Zoals "Er staat ons een tsunami van dementie te wachten" en "Een pil om dementie te genezen? Die komt er nooit". We spraken haar in de marge van het congres over jongdementie in Mechelen op 23 november 2013.

Wat heeft onderzoek naar Alzheimer en dementie al bereikt?

Christine Van Broeckhoven heeft er ondertussen 30 jaar onderzoek naar de ziekte van Alzheimer vanuit de invalshoek van moleculaire genetica opzitten. Belangrijkste instrumenten daarbij waren de hersenbank van het Born-Bunge instituut, de stamboom van twee Vlaamse families waarin erfelijke vormen van dementie voorkomen en DNA-informatie van bijna alle leden van die families. Dat geeft meteen aan dat de onderzoeksgroep erg multidisciplinair samengesteld is en naast moleculaire onderzoekers ook stamboomdeskundigen, artsen, verpleegkundigen en sociaal werkers omvat.

30 jaar top-onderzoek. En hoewel er vandaag nog geen medicijn tegen dementie is, is er veel vooruitgang geboekt. Zo zijn er veel meer mogelijkheden tot diagnose nu, onder meer via verbeterde medische beeldvorming (zoals CT-scan, MRI, amyloïde PET scan) en via onderzoek van hersenvocht, verkregen via een ruggenprik, op de aanwezigheid van amyloïde en tau. Dat soort onderzoek was ten tijde van Aloïs Alzheimer alleen mogelijk na overlijden, maar kan dus nu ook zonder risico's bij levende patiënten uitgevoerd worden. Verder heeft het onderzoek ook opgeleverd dat verschillende ziektebeelden van dementie (wel meer dan 60) nu gekend zijn en onderscheiden kunnen worden. Dat is een kritische succesfactor voor een effectieve medische aanpak want een medicijn dat bij groep x werkt, werkt mogelijk bij groep y niet. Medicijnen testen op heterogene groepen waarvan we niet weten om welke dementie ziektebeelden het gaat, is dan ook een schot in het duister. Homogene groepen patiënten kunnen onderscheiden is essentieel voor verder onderzoek.

Tenslotte heeft het onderzoek opgeleverd dat we nu ongeveer 50% van de oorzaken in beeld hebben van de zeldzame erfelijke vormen van dementie, waarbij de ziekte van generatie op generatie doorgegeven wordt. Dat is in de totaliteit van alle personen met dementie minder dan 1 % en lijkt dus verwaarloosbaar. Maar het begrijpen van die vormen van erfelijke dementie is één van de routes naar het begrijpen van de oorzaken van de ziekte, en dat is dan weer voorwaarde voor het vinden van medische interventies.

Hoop op dementie-medicijn?

Hoe ver staan we eigenlijk van zo'n medische oplossing? Op het vlak van kanker of aids is er de afgelopen decennia geweldige vooruitgang geboekt en zijn ze van terminale ziekten naar chronische ziekten en zelfs naar te geneesbare ziekten geëvolueerd. Via de media bereiken ons zowel positieve als negatieve berichten over de hoop dat het ooit zo ver kan komen met dementie. Van Broeckhoven daarover in haar boek uit 2006, p. 72: "tot nog toe is van een doorbraak in de medicatie tegen Alz-

heimerdementie nog geen sprake." En later in 2012: "We staan op dit moment nog ver af zijn van de heilige graal, hét medicijn dat alzheimer moet genezen."

De weg van onderzoek naar een medicijn dat bij de apotheker verkrijgbaar is, is lang. Die gaat van moleculair genetisch onderzoek naar celbiologie naar farmaceutisch onderzoek (incl. experimenten) naar beschikbaarheid van medicijnen. Er zijn een aantal pogingen geweest de afgelopen jaren maar ze werden allen afgesloten met negatieve resultaten. Van de lopende experimenten is het afwachten of die het beter doen. Dankzij het nu beter kunnen benoemen van de verschillende dementie ziektebeelden is een nieuwe heranalyse van de negatief afgesloten klinische testen nuttig. Het is immers niet omdat een testmedicijn voor de hele groep proefpersonen niet werkte, dat het misschien voor bepaalde dementie ziektebeelden binnen die groep geen positieve effecten zou hebben.

Maar de weg is nog lang. Eerste voorzichtige resultaten bij muizen mogen fantastisch en hoopgevend klinken, maar mensen zijn toch behoorlijk wat complexer dan muizen. En door dat onderzoek van de afgelopen decennia weten we hoe ontzettend ingewikkeld en ingenieus die menselijke hersenen zijn.

Het onderzoek is nog niet in een laatste rechte lijn terecht gekomen, er is nog geen aanpak die beloftevol is. Maar tegelijk is het onzeker hoe lang het nog wachten is op een doorbraak. Die kan er bij wijze van spreken morgen komen, maar het kan evengoed nog een hele tijd duren. Dat is het boeiende en tegelijk frustrerende van fundamenteel onderzoek. Het zou helpen als er in de onderzoeksomgeving minder bureaucratie zou aanwezig zijn. Nu moet ongeveer 20% van de beschikbare tijd besteed worden aan het telkens opnieuw aanvragen van werkingsmiddelen, het verantwoorden van de kwaliteit van onderzoek en dergelijke. Dat is nodig, maar door de gefragmenteerde organisatie is het ook energieverlies. Elke opdrachtgever heeft immers zijn eigen logica van subsidieaanvragen en verantwoording. Bovendien betekent het ook dat iedereen wereldwijd liever veilig binnen bestaande kaders blijft. Een beetje out-of-the-box denken maakt immers minder kans op onderzoeksfinanciering. Terwijl daar misschien wel veel te winnen is.

Afscheid Vlaamse Alzheimer Liga

Bij de opening van het congres over jongdementie werd bekend gemaakt dat Christine Van Broeckhoven, sinds 2008 meter van de Vlaamse Alzheimer Liga, die taak overdraagt aan prof. dr. Chantal van Audenhove (LUCAS, KU Leuven). *Bie Van Waeyenberghe, de vorige voorzitter van de Liga, had Christine Van Broeckhoven uitgenodigd om meter te worden en ze heeft dat altijd met veel plezier gedaan. De vele lezingen (die zij bovendien gratis gaf!) brachten haar in contact met veel mensen met*

dementie en hun naasten. Van de vragen die telkens in de marge van haar lezing gesteld werden, heeft ze veel geleerd, ook over de zwaarte van de problematiek. Maar na zoveel jaar en een nieuwe ploeg bij de Liga is het gezond dat ook het meterschap overgedragen wordt. Aan haar opvolger kan ze alleen maar adviseren via lezingen en presentaties op veel plekken aanwezig te zijn, zowel sprekend als luisterend. Bovendien is het belangrijk om op Vlaams en federaal niveau te zorgen dat beleid en politiek de stem van personen met dementie horen.

Doe mee!

Het onderzoek van Christine Van Broeckhoven en haar onderzoeksgroep focust op personen met dementie en hun familie, maar heeft ook behoefte aan deelname van andere 'gezonde' personen. Deelname is eenvoudig en omvat naast informatieverstrekking en geheugentesten alleen het afstaan van DNA via een bloedafname. Het maakt het wetenschappelijk onderzoek mogelijk dat vandaag noodzakelijk is om op langere termijn personen met dementie hoop te geven op een medische behandeling.

Referenties:

Christine Van Broeckhoven heeft ontzettend veel gepubliceerd, maar zonder scholing in de moleculaire genetica is er weinig van te begrijpen. Enkele wel algemeen toegankelijke informatiebronnen zijn:

- Van Broeckhoven, C. (2006). Brein en branie: een pionier in Alzheimer. Antwerpen Houtekiet.
- Website van de onderzoeksgroep: <http://www.molgen.vib-ua.be/LayInformation/Default.cfm>
- Canvas reportage over het leven en werk van Christine van Broeckhoven (53 minuten): <http://www.canvas.be/programmas/alles-voor-de-wetenschap/server1567b3d42%3A12d0dc994a3%3A-5de9>

Interview door Jan Steyaert, PhD – wetenschappelijk medewerker Expertisecentrum Dementie Vlaanderen vzw. Gepubliceerd in nieuwsbrief www.dementie.be van 6 december 2013.

STUDIEDAG "LIMBURGSE EXPERTEN IN DEMENTIE - 26 NOVEMBER 2013"

Om de levenskwaliteit van personen met dementie in de provincie Limburg op een structurele wijze te kunnen optimaliseren en om de versnippering in het zorglandschap tegen te gaan werd vorig jaar het "Limburgs Netwerk Dementie" opgestart met financiële steun van LSM (Limburg Sterk Merk).

Projectpartners zijn het Expertisecentrum Dementie Contact (OCMW-Hasselt), het Limburgs provinciebestuur, de Katholieke Hogeschool Limburg (KHLim) en de

vzw Bejaardenzorg Grauwzusters Limburg. Doel van dit Limburgs Netwerk Dementie is expertise delen, tekorten in de zorg opsporen en hiervoor oplossingen, acties en methodieken ontwikkelen.

In het Provinciehuis Hasselt ging op 26 november 2013 de Expertendag "Limburgs Netwerk Dementie door", een initiatief van het "Limburgs Netwerk Dementie".

Het programma bestond uit een aantal lezingen en workshops, voornamelijk gericht tot professionele hulpverleners in de zorg voor personen met dementie. Tijdens de middagpauze kon men de inspiratiebeurs bezoeken, waar ook onze Vlaamse Alzheimer Liga aanwezig was met een infostand. Het grote aantal aanwezigen was een duidelijke indicatie van het succes!

KUNST EN WETENSCHAP TEGEN APATHIE BIJ BEGINNENDE DEMENTIE

Empowerment

Al te vaak worden in de media vooral de negatieve aspecten van dementie belicht. Uiteraard is dementie een ernstige aandoening, die niet alleen het leven van de persoon zelf, maar ook dat van zijn of haar omgeving danig overhoop kan halen. Maar dat hoeft niet te betekenen dat we ons vooral moeten focussen op de uitzichtloosheid van de situatie en dat we steeds weer een beeld van aftakeling en ontmenselijking moeten ophangen.

Iemand met dementie is een persoon met wensen, gevoelens en voorkeuren. Achter de ziekte schuilt nog altijd een mens met een persoonlijke en sociale identiteit. Meet Me @ M HKA vertrekt dan ook niet vanuit de ziekte, maar vanuit wat de persoon met beginnende dementie nog wel kan. Het project richt de aandacht op de rijke en bevredigende emotionele en intellectuele ervaringen die een museumbezoek voortbrengen. Door samen te kijken naar kunst stimuleren we het zelfbewustzijn en -expressie van de patiënt.

Het project Meet Me @ M HKA kreeg een plaats op het internationaal congres Dementie en Empowerment in Mechelen en het Landelijk Congres voor Moderne Dementiezorg in Nieuwegein (Nederland). Op deze studiedagen werd bestudeerd hoe hulpverleners de zelfbeleving van de persoon met dementie kunnen ondersteunen. Vanuit de basisgedachte dat mensen met dementie vaak langer op hun situatie zijn betrokken dan we denken, lieten internationale sprekers hun licht schijnen op nieuwe inzichten rond zinvolle invulling van tijdsbesteding van personen met dementie. Met een bezoekersprogramma voor mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers brengt het M HKA dit idee van empowerment in de praktijk.

Apathie

Door de geheugenproblemen worden mensen met beginnende dementie onzeker en meer in zichzelf gekeerd. Apathie komt vaak voor, maar wordt onderschat omdat het veel minder zichtbaar is dan bijvoorbeeld agressief gedrag. Toch geven veel partners en mantelzorgers aan dat dit een zeer belastend symptoom is, omdat de persoonlijkheid van de patiënt verandert. Deze apathie doorbreken is een van de doelstellingen van Meet Me @ M HKA. Als de apathie doorbroken wordt en de patiënt minder in zichzelf gekeerd is, heeft dat ook een positieve impact op de levenskwaliteit van patiënt en mantelzorgers.

Meet Me @ M HKA is gekoppeld aan een observatiële interventiestudie, gedragen door de Universiteit Antwerpen. De interventie is een reeks proefsessies (van november tot en met januari) voor personen met een beginnende dementie en hun mantelzorgers. Het vertrekpunt is de interactieve gesprekstechniek, waarbij de personen met dementie kennis zullen maken met hedendaagse kunst en hierover in gesprek gaan met hun mantelzorgers en de gidsen. De museumgidsen werden vooraf gevormd over de pathologie, symptomen, gedragskenmerken en communicatiekwesaties bij mensen met dementie.

Het doel van deze studie is om na te gaan in welke mate Meet Me @ M HKA de emotionele en gedragsmatige kenmerken van personen met een beginnende dementie verbetert en in welke mate dit project de zorgzwaarte voor hun mantelzorgers vermindert. Het onderzoek houdt een reeks gevalideerde gedragschalen (vragenlijsten) in. Deze schalen worden afgenomen een week voor de proefsessie en een week erna.

Vanaf maart 2014 worden de rondleidingen voor mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers opgenomen in het programma van M HKA.

Bron : Piet Van Hecke – Coördinator Meet Me @ M HKA

PSYCHO-EDUCATIEPAKKET

“Dementie en nu”. Zo heet het gloednieuwe psycho-educatiepakket dat de Vlaamse Alzheimer Liga samen met het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen opmaakte. Gedurende een goed jaar hebben de auteurs Els Dammekens en professor Christophe Lafosse eraan gewerkt. Zij konden rekenen op een groep van enthousiaste maar ook kritische mantelzorgers, professionele hulpverleners en anderen die over de schouders meelazen en hun inzichten meegaven. In het voorjaar zal in samenwerking met het LUCAS van onze meter professor Chantal Van Audenhove, een onderzoek worden uitgevoerd naar de effecten van dit pro-

gramma. Op die manier kan nog worden bijgestuurd. Nele Van Schelvergem, referentiepersoon dementie, sociaal verpleegkundige en betrokken bij de familiegroep regio Gent, zal als coach gedurende 11 namiddagen op pad gaan met mantelzorgers van mensen met dementie, dit aan de hand van het pakket.

Promotie

Alvorens het aan te bieden aan de diverse woonzorgactoren zullen er informatiesessies worden georganiseerd op verschillende plaatsen in Vlaanderen zodat er ook coaches die het programma geven, kunnen worden gevormd. De eerste tip van de sluier wordt gelicht op 21 februari 2014 op de Wintermeeting Gerontologie en Geriatrie (BVGG) in Oostende. Daar zullen Els Dammekens, professor Lafosse

en Jurn Verschraegen toelichting geven voor de doelgroep. Verder wordt het programma voorgesteld op volgende plaatsen en data: **9 mei** locatie ECD Contact, Welzijns-campus, A. Rodenbachstraat 29, 3500 Hasselt (13u30-16u00) • **16 mei** Revalidatieziekenhuis RevArte, Drie Eikenstraat 659, 2650 Edegem (13u30-16u00) • **23 mei** locatie Domino vzw, St. Margrietstraat 36, 9000 Gent (13u30-16u00). Vanaf september kan men met het psycho-educatiepakket aan de slag en hopen we ook naar een e-learning platform te evolueren waardoor mensen die niet in staat zijn om de sessies bij te wonen, dit gewoon van thuis uit kunnen doen, op een moment dat het hun goed uitkomt. Ook voor de familiegroepen van de Vlaamse Alzheimer Liga kan het programma aangevraagd worden op het moment dat er voldoende coaches zijn opgeleid.

Ten slotte ter info: er is ook al interesse van over de taalgrens. Wordt dus zeker nog vervolgd!

Jurn Verschraegen
directeur Expertisecentrum Dementie Vlaanderen vzw

Hilde Lamers
directeur Vlaamse Alzheimer Liga vzw

VERGEET DEMENTIE, ONTHOU MENS – PROVINCIES ENGAGEREN ZICH

De campagne 'Vergeet dementie, onthou mens' was de afgelopen tijd opnieuw volop in beweging. Op 14 september 2013, Werelddag Dementie, ondertekende voor de provincie Antwerpen gedeputeerde van Welzijn en Gezondheid Peter Bellens de officiële engagementsverklaring waarmee hij het thema dementie als speerpunt in het provinciale welzijnsbeleid bekrachtigt. Daarnaast werden ook de vernieuwde provinciale brochure 'Dementie. Je staat er niet alleen voor' en de 'Inspiratiegids Dementie' voorgesteld aan de pers. 'Bedoeling is om iedereen te motiveren om personen met dementie een volwaardige plaats te geven binnen de samenleving en het taboe rond dementie te doorbreken', verklaart Peter Bellens.

Daarnaast ondertekenden op 30 september 2013 de provincie Vlaams-Brabant, Woonzorgnet Dijleland, woonzorgcentrum De Wingerd en woonzorgcentrum Mater Dei Heikruis (inclusief regionaal expertisecentrum dementie MEMO) de engagementsverklaring 'Vergeet dementie, onthou mens'. 'Het leven eindigt niet na de diagnose, er is nog veel mogelijk. We mogen mensen met dementie niet stigmatiseren en herleiden tot een ziekte. De samenleving moet haar beeld over dementie bijstellen', zegt Monique Swinnen, gedeputeerde voor Welzijn. De ondertekening bekrachtigt het provinciaal dementie- en ouderenbeleid, dat vooral inzet op informatie, deskundigheidsbevordering en het stimuleren van het lokaal dementiebeleid. Lees alles over de engagementen in het kader van de campagne 'Vergeet dementie, onthou mens' via www.onthoumens.be of volg de campagne via Facebook en Twitter.

Bron : Nieuwsbrief 16/10/2013 – Expertisecentrum Dementie Vlaanderen

Ook in Roeselare ondertekenden op 28 november WZC Ter Berken en een 24-tal organisaties (ook scholen en seniorenverenigingen) de engagementsverklaring dementievriendelijke gemeente.

NAAR EEN DEMENTIEVRIENDELIJK ROESELARE

Op 28 november 2013 ondertekende de Stad Roeselare, het OCMW en 22 andere Roeselaarse organisaties, scholen en verenigingen de engagementsverklaring "Dementievriendelijke Gemeente".

De laatste jaren zijn er al heel wat mooie initiatieven opgestart in Roeselare, denk aan de oprichting van de familiegroep Alzheimer Liga, het herinneringshuis "Toendertijd", het intergenerationele project met kinderen van de kunstacademie die een animatiefilmpje maakten over dementie, de oprichting van het praatcafé dementie "De Zonnebloem", de tentoonstelling met kunstwerken van personen met dementie naar aanleiding van Music for Life in 2012, Induce Dance for Dementia (zie Youtube), de vele mooie intergenerationele samenwerkingen van Roeselaarse scholen en woonzorgcentra, ...

Maar in Roeselare was men er daarentegen nog niet toe gekomen de officiële engagementsverklaring te ondertekenen.

De projectgroep "Dementie op de kaart in Roeselare", vertegenwoordigd door WZC Ter Berken van OCMW Roeselare, Sociaal Huis welwel van de stad Roeselare en het expertisecentrum ouderenzorg van de katholieke Hogeschool Vives wilden daar dit jaar nog werk van maken. Zij nodigden alle Roeselaarse scholen, professionele (zorg)organisaties en seniorenverenigingen uit om op 28 november deze verklaring te ondertekenen. De avond werd ingeleid met een monoloog, gebracht door Marijke Depla: "Het sneeuwt in mijn hoofd, mijnheer Alzheimer". Een honderdtal toeschouwers werden ondergedompeld in de wereld van dementie. Marijke brengt op een zeer toegankelijke en respectvolle manier het verhaal van haar vader en liet zich tevens inspireren door het boek "Het sneeuwt in mijn hoofd" van Tine Slosse en Johan Van Oers. Daarna werd overgegaan tot de plechtige ondertekening door de verschillende partners. Hiermee willen we in Roeselare het startschot geven voor een dementievriendelijk Roeselare waar we streven naar:

- Sensibilering van de Roeselarenaar voor het thema Dementie.
- We willen het taboe dat op dementie berust en de stigmatisering er rond wegwerken en streven naar een meer genuanceerde beeldvorming bij jong en oud.
- We willen streven naar meer respect voor de persoon achter de ziekte. Naar meer autonomie voor de persoon in kwestie. Veel mensen met dementie willen en kunnen nog autonoom functioneren en als zelfstandige burgers behandeld worden. Zij worden trouwens niet vanaf dag één plots compleet afhankelijk op alle vlakken. Vele zaken kunnen ze wél nog zelf of kunnen ze wél nog zelf beslissen ... maar al te vaak gaan wij -vanuit goede bedoelingen- automatisch zaken van hen overnemen. Zo nemen we op alle vlakken ook hun autonomie weg

en meteen ook hun zelfwaardegevoel. Twee belangrijke peilers van het welbevinden en de levenskwaliteit van ieder mens.

- We willen ook kennis bijbrengen. Een gebrek aan kennis is de oorzaak van veel problemen bij het omgaan met mensen met dementie, maar is ook de oorzaak van het onbegrip waar mantelzorgers vaak mee geconfronteerd worden. Verschillende organisaties, denk aan ons praatcafé dementie, familiegroep Alzheimer Liga en vele andere professionele organisaties zetten hier al geruime tijd op in in onze stad.
- We willen streven naar een betere integratie van personen met dementie in onze samenleving. Mensen met dementie die geïsoleerd raken, verliezen aansluiting op onze samenleving. Als wij er met verschillende verenigingen kunnen voor zorgen dat ze kunnen lid blijven en een reikende hand krijgen om te blijven deelnemen in het verenigingsleven, dan kan dit de levenskwaliteit van de persoon zelf, maar ook van zijn omgeving heel sterk ten goede komen. We kunnen proberen mensen meer samen te brengen. Streven naar meer ontmoeting.
- Maar ook het streven naar een andere beeldvorming bij onze jongeren is cruciaal voor onze toekomst!! Zorgen dat onze jongeren ook mensen met dementie kunnen ontmoeten, dat zij ook regelmatig leren over dementie. Tal van onze Roeselaarse scholen zijn hier al een voorbeeld in. Kinderen van het 5de leerjaar die op bezoek gaan naar het WZC, daar samen met mensen met dementie een leuke activiteit doen en bovendien een half uurtje uitleg krijgen over dementie op een kindvriendelijke manier. Kinderen van de kunstacademie die een voormiddag samen met mensen met dementie komen decoratiestukken knutselen voor de seniorenweek en dan achteraf samen een animatiefilmpje maken over dementie ... dit zijn maar 2 voorbeelden uit de zoveel mooie intergenerationele projecten die hier ook in Roeselare plaatsvinden.
Als we onze kinderen leren genuanceerder kijken naar personen met dementie en hen laten voeling krijgen met hoe we er beter kunnen mee omgaan, dan wordt al een fundering gelegd voor onze toekomst!

LEVEN MET DEMENTIE: EEN POSITIEF VERHAAL

Beter begrijpen wat het betekent om in het leven te staan met beginnende dementie, dat was het uitgangspunt van het proefschrift van Els Steeman. Zij interviewde daartoe 20 oudere personen met dementie, met een leeftijd tussen 69 en 91 jaar, die nog min of meer zelfstandig thuis woonden. Zeventien van deze personen werden meerdere keren geïnterviewd in de loop van één tot anderhalf jaar tijd. Het is daarmee ook één van de weinige studies die de beleving op langere termijn is gaan bestuderen. Ook familieleden werden in de interviews betrokken.

De onderzoekers verwachtten een verhaal van verlies en lijden, maar hoorden daarentegen een vrij positief verhaal waarin de persoon met dementie vooral het nog kunnen, het nog weten en het nog zijn benadrukte. Dit positief verhaal zou op het eerste gezicht gemakkelijk af te schrijven zijn als een vertekend beeld van de werkelijkheid als gevolg van dementie. Die interpretatie zou ervoor zorgen dat we er verder geen aandacht aan verlenen. Diepgaandere analyse bracht echter aan het licht dat het vooral een verhaal over 'van waarde zijn' was. Een eerste besluit is dan ook dat het nog van waarde kunnen zijn of blijven mogelijk veel centraler staat in de beleving van personen met dementie, dan de geheugen-, gedrags- of emotionele problemen eigen aan de ziekte. Verdere analyse liet zien dat deze personen met dementie bijna constant een gevecht moesten leveren om zich van waarde te kunnen blijven voelen. De eigen ervaring van beperkingen door de ziekte en de manier waarop de omgeving eerder negatief reageerde, vormden een bedreiging van het waardegevoel. Het positief verhaal kan een belangrijke rol spelen in de mogelijkheid om zich van waarde te blijven voelen. Het onderzoek liet ook zien dat mensen met dementie in staat zijn om zich van waarde te blijven voelen ondanks achteruitgang. Dat doen ze door de bron van hun waardegevoel te verschuiven. Waar aanvankelijk aspecten als onafhankelijk functioneren en autonomie centraal staan in het waardegevoel verschuift dit naar aspecten van wijsheid en dankbaarheid voor het leven. Vooral de wijsheid

om verlies te kunnen accepteren staat centraal en wordt zo ook een kracht.

De resultaten van deze studie hebben een belangrijke maatschappelijke waarde. In deze maatschappij waar productiviteit zegeviert, is het van groot belang om mensen bewust te maken dat het zijn zelf, los van alle productiviteit, van waarde is. Dementie hebben en de mogelijkheid verliezen om productief te zijn betekent niet dat men ophoudt een waardevol persoon te zijn. Het positieve verhaal van de mensen met dementie is een belangrijk instrument in hun mogelijkheid om iemand van waarde te zijn en te blijven.

De resultaten uit deze studie bieden een aantal handvaten voor de praktijk. Vooreerst vormt het een oproep voor een 'waarden-gerichte' zorg in plaats van een probleemgerichte zorg. Dit betekent niet dat we geen aandacht moeten hebben voor de problemen die deze mensen kunnen ervaren, maar dat we minstens evenveel en zelfs nog meer aandacht moeten hebben voor wat het leven de moeite waard maakt om te leven en hoe we het waardegevoel kunnen ondersteunen. Ten tweede, als een positief verhaal zo'n belangrijk instrument is voor mensen met dementie om zich van waarde te kunnen blijven voelen, dan is het luisteren naar dit verhaal een sleutelinterventie voor zorg. Dit vraagt echter geloof in de waarde van dit verhaal, bereidheid en mogelijkheden om te luisteren. En het vraagt ook luistervaardigheden om het verhaal achter het letterlijk verhaal te horen. Het vraagt ook vaardigheden om samen met de persoon een positief verhaal te helpen bouwen, vooral als tegenbalans tegen het sterk aanwezig negatief verhaal van dementie. Op deze manier kunnen we helpen om het verlies te accepteren zonder dat de persoon met dementie zijn waarde moet verliezen. Erkenning van het positieve verhaal betekent niet dat we meegaan in (eventuele) ontkenning van het verlies, maar dat we de balans tussen verlies en behoud in evenwicht houden.

Bron : Els Steeman - Stafmedewerker transmurale zorg/zorgmanager - AZ Nikolaas

EERSTE OPLEIDING ROND JONGDEMENTIE IN VLAANDEREN IS EEN FEIT!

Uniek in Vlaanderen, dat is het minste wat je van de gloednieuwe en eerste vormingscyclus jongdementie kan zeggen. En broodnodig, want de noden van mensen met jongdementie (-65 jaar) zijn fundamenteel verschillend van mensen die op latere leeftijd de diagnose dementie krijgen. Aangepaste zorg en begeleiding vereisen ook een aanpast vormingsaanbod. Die leemte willen de Hogeschool Vives, het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en het regionaal expertisecentrum dementie Sophia vanaf 2014 invullen.

Het recept: vijf intensieve vormingsmomenten die verschillende facetten rond jongdementie belichten: diagnosestelling, transmurale zorg, juridische en ethische aspecten, woonvoorzieningen en zorgbeleid. Het doel: een geïntegreerde, interdisciplinaire en vooral authentieke opleiding aanbieden die er toe doet. Waar mogelijk zal het programma ook verrijkt worden met persoonlijke getuigenissen van mensen met jongdementie, mantelzorgers en zorgprofessionals. Stimuleren van autonomie, vroegtijdige zorgplanning en een woonzorgbeleid op maat zijn cruciale aandachtspunten doorheen de opleiding. Meer weten: www.VIVES.be

Bron: Nieuwsbrief ECD Sophia d.d. 10.12.2013

MEMORANDUM DEMENTIE

De Vlaamse Alzheimer Liga en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen maakten op Sinterklaas hun memorandum over aan de beleidsmakers. Het is overigens de eerste keer in de geschiedenis van beide organisaties dat dit gezamenlijk gebeurt. Op 25 mei 2014 gaan we met z'n allen naar de stembus voor de federale, Vlaamse en Europese verkiezingen. Wij roepen de politici nu al op om dementie een plek te geven in de partijprogramma's voor de verkiezingen en duidelijk aandacht te schenken aan de diverse noden van personen met dementie en hun naasten, onderzoekers, hulpverleners en andere betrokkenen.

De begeleidende brief en het memorandum kan u terugvinden op www.alzheimerliga.be en www.dementie.be

Opiniestuk

Als dementie wanhoop wordt

Nooit is een familiedrama vanzelfsprekend. Ook niet wanneer een man zijn echtgenote met dementie ombrengt en zichzelf daarna van het leven berooft (DM 12/11/2013). Toch is dit een signaal dat we niet mogen negeren. Enkele jaren geleden lasen we al over een gelijkaardig feit (DM 06/07/2009) en waarschuwden we reeds dat dergelijke situaties zich wellicht zouden herhalen, gezien de veroudering van onze bevolking en de steeds groter wordende groep mensen met dementie. Vandaag is het helaas zo ver. Het doet ons wel nadenken over hoe we vandaag met dementie omgaan en of we deze grootste zorguitdaging van de toekomst wel voldoende het hoofd kunnen bieden.

Een jaar geleden organiseerde Studio Brussel met Music For Life een uitgebreide week om 'dementie nooit te vergeten'. Het taboe diende doorbroken, zo luidde het. Vlaanderen werd gesensibiliseerd over het ziektebeeld en diverse situaties kwamen in beeld. Genuanceerd en realistisch. Denken dat deze actie, die de Vlaming zeker bezighield, meteen het dementieprobleem uit de wereld geholpen heeft, is natuurlijk kort door de bocht. Tijdens deze media-actie werd zeker ook duidelijk dat het samenleven met iemand met dementie geen evidentie is. Wat doe je bijvoorbeeld als je echtgenoot je op een half uur tijd al vijf keer gevraagd heeft welke dag het is en of je nu eindelijk naar huis wil vertrekken? Of wanneer je goedbedoelde hulp bij de dagelijkse ochtendzorg wordt afgewezen? Hoe reageer je op het veranderende karakter van je eigen partner die je koos voor zijn zachtmoe-digheid en relativeringsvermogen? Dementie wijzigt de rollen in het gezin: de zeer zelfstandige man die nu moet luisteren naar zijn echtgenote, de dochter die haar eigen moeder omwille van haar beperkte mogelijkheden bemoedert. Wat zo normaal is, het leven dat zo zorgvuldig samen werd opgebouwd, wordt plots bedreiging. Relaties en 'oud zeer' in die relaties worden dan pijnlijk duidelijk.

Mensen met dementie geven vandaag na hun diagnose zelf aan dat het belangrijk is om niet alleen te blijven zitten met dementie maar de diagnose bespreekbaar te stellen in hun nabije omgeving. Naarmate mensen tijdsiger hun diagnose krijgen zullen zij ook meer in staat zijn aan te geven hoe zij met de aandoening verder willen. We weten uit recent onderzoek dat de beeldvorming bij de Vlaming over dementie niet meteen erg negatief is, maar dit onderzoek doet natuurlijk geen uitspraak over hoe men zijn eigen situatie concreet beleeft.

Wie met dementie thuis woont weet dat dit niet altijd evident is. Het gevoel van afhankelijk worden van derden is voor families geen makkelijke stap: je laat zorg toe in je eigen privacy en de dag wordt in de perceptie bepaald op het ritme van de hulpverlener.

Wij blijven het belangrijk vinden dat de overheid blijft inzetten op drie pijlers: het wetenschappelijk onderzoek, de uitbouw van de zorg die een tijdige diagnostiek mogelijk maakt en perspectief biedt op een zo kwaliteitsvol mogelijk leven met dementie, en, tenslotte, de ondersteuning van mantelzorgers die vandaag, vaak in alle anonimiteit en ver van alle media, onbaatzuchtig zorg en begeleiding geven aan hun huisgenoten met dementie.

Het zou mooi zijn mocht de overheid dit signaal ernstig nemen en een stap verder zetten naar voldoende laagdrempelige begeleiding op maat voor mantelzorgers en dit zelfs van bij de eerste tekenen dat er iets niet pluis is. We zijn het aan de komende generaties verplicht om, zolang er geen afdoend medicijn is dat dementie geneest, in te zetten op deze ondersteuning.

Het gebruik maken van goede psycho-educatie waarbij de familie begeleid wordt op het moment dat de balans van geven en nemen verstoord geraakt is daarom erg belangrijk. Bijkomend moeten we blijven investeren in de uitbouw van een dementiekundige basiszorg met competente hulpverleners. Dit is een acute vraag van de diverse thuiszorgorganisaties, van dagverzorgingscentra, diensten voor kortverblijf en woonzorgcentra.

Het Verenigd Koninkrijk heeft op 10 en 11 december 2013 als voorzitter van de G8 de handschoen opgenomen om dementie als topprioriteit naar voor te schuiven met als ambitieus doel een wereldwijde beweging te starten om op een gecoördineerde wijze antwoorden te zoeken om het ziektebeeld terug te dringen. Daarom mag ook een volgende Vlaamse Regering dementie nooit vergeten. Dementie treft alle geledingen van onze samenleving en vergt een geïntegreerde en blijvende aanpak. Personen met dementie en hun mantelzorgers zijn ermee gebaat, net zoals de samenleving zelf.

Jurn Verschraegen
directeur Expertisecentrum Dementie Vlaanderen vzw

Hilde Lamers
directeur Vlaamse Alzheimer Liga vzw

Publicaties

DOCUMENTAIRE "KLANT BLIJFT KO- NING"

De documentaire 'Klant blijft Koning' kadert binnen het project 'Samen voor een dementievriendelijk Brugge!' (als antwoord op een projectoproep van de Koning Boudewijnstichting). Hij vertelt in vier korte, levensechte verhalen wat handelaars en winkeliers kunnen betekenen voor mensen met dementie én hun omgeving. De personen met dementie in de film blijven hun vertrouwde zaak bezoeken dankzij handelaars en winkeliers die dementievriendelijk met hen omgaan. 'Klant blijft koning' toont wat een dementievriendelijke lokale economie kan betekenen en brengt de relatie van de handelaar met de persoon met dementie in beeld. De film nodigt handelaars, winkeliers, horeca-uitbaters uit de raamsticker van de geknoopte zakdoek in hun zaak aan te brengen als teken van solidariteit. De film situeert zich in Brugge maar is inspirerend voor elke gemeente in België, Europa en wereldwijd. De film is een realisatie van Foton, expertisecentrum dementie en Familiezorg West-Vlaanderen vzw.

Bron Bart Deltour - Directie Foton - Directie doelgroepen Familiezorg West-Vlaanderen vzw

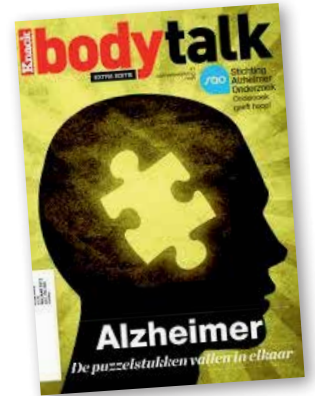

- donderdag 23 januari om 20:00h
- Puurs KVG: zaterdag 8 februari om 20:00h
- Hasselt CC Hasselt: woensdag 19 februari om 20:00h
- Merksem CC Merksem: donderdag 13 maart om 20:15h
- Oud-Turnhout OC De Djoelen: vrijdag 14 maart om 20:15h
- Beernem OC De Kleine Beer: vrijdag 21 maart om 20:00h
- Turnhout CC de Warande: donderdag 27 maart om 20:15h

BOEK "ALZHEIMER. DE PUZZELSTUKKEN VALLEN IN ELKAAR"

Dit boek werd samengesteld door de redactie van het gezondheidsmagazine Bodytalk, in samenwerking met de Stichting Alzheimer Onderzoek en maakt de balans op van de ziekte van Alzheimer tot op heden. Aan de hand van verschillende interviews van onderzoekers, beschrijft dit meer dan 100 pagina's tellende boek de stand van zaken met betrekking tot het wetenschappelijk onderzoek. Het boek bevat ook talrijke getuigenissen en tips om de ziekte te voorkomen ... Kortom, het is een heuse goudmijn van informatie voor iedereen die meer wil weten over de ziekte van Alzheimer, of die daar rechtstreeks mee te maken heeft.

Bron: Nieuwsbrief van A tot Z d.d. 6/11/2013 van Stichting Alzheimer Onderzoek

THEATER STAP STELT VOOR BRILLEMAN - DEMENTIE BEKEKEN DOOR DE BRIL VAN ACTEURS MET EEN MENTALE HANDICAP

Theater Stap benoemt een link tussen personen met dementie en mensen met een mentale beperking. Vanuit een aantal ontmoetingen met personen met Alzheimer begonnen de Stapspelers te improviseren. Een onderwerp dat zich opdringt vanuit de eigenheid van de spelers van Theater Stap. En met die eigenheid wordt het toch een voorstelling die bruist en vol leven zit. Waarin veel gedanst en gezongen wordt.. Waar de kleinst denkbare handeling zich voltrekt met een overrompelende intensiteit. Waardoor de schoonheid en de troost hun centrale plek krijgen.

Speeldata:

- Antwerpen DE Studio: woensdag 22 januari om 20:00h en

Onze wensen voor in de toekomst:

*bij elk mens een hart vol liefde
en dat hun zorgen verdwijnen;
dat iedere dag de zon mag schijnen;
kinderen nog kinderen blijven (...);
er een oplossing komt voor ziekten
die ons leven bedreigen;
dat we nog veel vriendschap
mogen krijgen;
onze wereld leefbaar wordt voor iedereen.
Dat we kunnen genieten
van kleine dingen om ons heen.*

Naar Gies Cools

Alzheimer in de pers

EENVOUDIGE BLOEDTEST OM ALZHEIMER IN VROEG STADIUM OP TE SPOREN.

Zo'n bloedtest is er momenteel nog niet, maar recent gepubliceerd onderzoek wettigt de hoop dat dergelijke proef binnen een aantal jaren op de markt zal komen.

Een door Duitse wetenschappers ontwikkelde test, levert in iets meer dan 9 van de 10 gevallen een correcte diagnose op. De foutmarge is evenwel nog te groot. Momenteel zijn er geen manieren om Alzheimer in een vroeg stadium op te sporen.

Dergelijke bloedtest zou gewoon bij de huisarts kunnen afgenomen worden. Twaalf types van micro-RNA's (fragmentjes genetisch materiaal), die bij Alzheimerpatiënten duidelijk meer of minder in het bloed voorkomen, verraden de ziekte. De vertaling van dit werk aan de Universiteit van Saarland in een werkbare test is "nog een eindje van ons verwijderd" aldus Dr Eric Karran van de Britse Alzheimerstichting op BBC. Maar er zijn zeker perspectieven.

93 procent juist

Voor het onderzoek analyseerde het team 140 verschillende types micro-RNA's van 48 Alzheimerpatiënten en van 22 gezonde personen. De test was volgens de BBC in 93 procent van de gevallen accuraat. Dat is een vrij hoge score. Er werden nog 'vals positieven' gedetecteerd – gezonde mensen dus die onterecht als Alzheimerpatiënt aangemerkt werden. Als bijkomend onderzoek de score kan opdrijven tot 95 procent, zal het nog minstens twee tot drie jaar duren voordat de test in het ziekenhuis in gebruik wordt genomen.

Ook Prof. Christine Van Broeckhoven, moleculair bioloog en Alzheimerexperte aan de Universiteit Antwerpen, tempert het optimisme. "De wetenschappers geven de indruk dat ze hun onderzoek heel snel wilden publiceren, gezien het nog vroege onderzoeksstadium. Bovendien gaat het om een heel klein aantal personen. Waarschijnlijk willen ze hiermee anderen aansporen om deze piste verder te onderzoeken. Dat moet ook gebeuren, maar dan op grote schaal", zei ze in De Standaard.

Veel in vergelijking met nu

Op dit ogenblik gebruiken dokterscognitieve tests en hersenscans om te bepalen of iemand Alzheimer heeft.

In een verder gevorderd stadium kan een lumbale punctie, of ruggenprik aanwijzingen geven. In het hersenvocht van Alzheimerpatiënten komen bepaalde eiwitten meer voor. Maar dat is een vrij ingrijpende ingreep die niet zonder risico's blijft. Als men erin slaagt een dergelijke eenvoudige bloedtest klaar te stomen, kan er veel regelmatig worden getest en kunnen mensen bovendien gerustgesteld worden. Bij Alzheimer is het van groot belang dat de ziekte zo vroeg mogelijk wordt opgespoord. Alzheimer begint zijn sloopwerk in de hersenen namelijk jaren voordat de eerste symptomen opduiken. "Er is nog geen preventieve behandeling, maar zodra er een is, kan die test ervoor zorgen dat we patiënten meteen kunnen opvangen", aldus Van Broeckhoven.

Bron : Nieuwsbrief van A tot Z d.d. 6/11/2013 van Stichting Alzheimer Onderzoek

BRUSSELS RUSTHUIS VOOR PERSONEN MET ALZHEIMER IN DE MAAK

Het OCMW van de stad Brussel opent midden 2016 een gespecialiseerde instelling voor personen met Alzheimer. Volgens voorzitter Yvan Mayeur gaat het om een Belgische primeur. Daarvoor wordt het voormalige rusthuis van de Verenigde Godshuizen in de Cellebroersstraat verbouwd. OCMW-voorzitter Yvan Mayeur (PS) stelde het project dinsdag voor. Hij wees erop dat in de rusthuizen van het Brusselse OCMW twee derde van de bewoners aan seniele demantie lijdt, terwijl 45 procent verschijnselen van desoriëntatie in tijd of ruimte vertoont. Dat is een symptoom van Alzheimer. "De dringendheid om structuren op te zetten die specifiek bedoeld zijn voor de opvang van die bejaarden is dus reëel", zei Mayeur.

Een werkgroep moet het project nu verder uitwerken. Vast staat dat er 129 bedden komen, gespreid over zeven verdiepingen. "We hebben een bouwvergunning", zegt Yvan Mayeur aan brusselnieuws.be. "De offertes lopen nu binnen. Bedoeling is om de werken in april van 2014 te beginnen. Het centrum zou dan in de helft van 2016 openen."

De kostprijs van het project is nog niet bekend. Ook de winkels die zich nu bevinden aan de voet van het huidige rusthuis de Verenigde Godshuizen worden vernieuwd. Dat rusthuis sloot zo'n vijf jaar geleden de deuren. Het herbergde nadien een tijdje de bewoners van het Schaarbeekse rusthuis De Kriekelaar tijdens zijn verbouwingswerken. Momenteel verblijven er zo'n 300 daklozen in het raam van de winteropvang van federaal staatssecretaris Maggie De Block (Open VLD).

Bron : EVC © brusselnieuws.be 17:59 - 03/12/2013 Brussel-Stad

Regionale werking

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA • ANTWERPEN

ANTWERPEN CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70
 antwerpencentrum@alzheimerliga.be
 Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen, van 20u15 (onthaal vanaf 19u45) tot 22u00, gratis.

18 februari 2014: *Gespreksthema: "Opname een hoge drempel?"* 11 maart 2014: *Jongdementie (Nieuw initiatief!)*.
 15 april 2014: *Thema nog te bepalen.*

ANTWERPEN NOORD

Contactpersoon: Karina Willemsen, T. 03 663 55 10
 brasschaat@alzheimerliga.be
 Gerd Valenberghe, T. 03 667 75 60
 Locatie: Dienstencentrum Vesalius, Prins Kavellei 77, Brasschaat, afwisselend namiddag en avond.

17 januari 2014: *'Dementie gaat vaak gepaard met "afscheid nemen". Hoe kunnen we leren en omgaan met loslaten en afscheid nemen. Door een medewerker van CODA. Van 14u tot 16u.*
 21 maart 2014: *Hilde Vanderlinden van Orion zal spreken en vertellen over intimiteit en affectie bij dementie. Vaak is er in de wereld van de persoon met dementie geen plaats meer om nog "lief te hebben." Het "vergeten wie ze zijn" doet hen ook vergeten welke mensen rondom hen zijn om voor hen te zorgen en van hen te houden. Van hechte relaties tussen man en vrouw kan er meestal niet meer gesproken worden. Hoe we hier best mee leren omgaan en welke impact dit kan hebben op de partner / mantelzorgers zal hier bespreekbaar gemaakt worden*

BONHEIDEN

Contactpersoon: Jenny Claes, T. 015 20 71 17,
 jenny.claes3@telenet.be
 Micheline Janssens, T. 015 51 72 58,
 micheline.janssens@denolm.be
 Locatie: WZC Den Olm, Schoolstraat 55, 2820 Bonheiden
 14u tot 16 u – deelname gratis

21 januari 2014: *"Omgaan met agressie"*.

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

HEIST OP DEN BERG

Contactpersoon: Laura Weyns, T. 0495 21 41 19
 Locatie: LDC De Pit / Inloophuis Dementie, Boonmarkt 27, 2220 Heist-op-den-Berg

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

HERENTALS

Contactpersoon: Dany Vrydag, T. 0484 79 89 11
 herentals@alzheimerliga.be
 Locatie: 't Convent – Begijnhof 17- Herentals

24 januari 2014: *"Hoe omgaan met de persoon met dementie en met de familieleden tijdens de eerste dagen na de opname in een WZC?"* – Locatie: WZC St. Anna – Vorselaarsebaan 1 – Herentals.
 19 februari 2014: *"Beleving van (jong-)dementie door de ogen van de persoon met dementie zelf – door ECD Tandem – Locatie: Dienstencentrum 't Convent – Begijnhof 17 – Herentals.*
 18 maart 2014: *"Hoe de persoon met beginnende dementie thuis helpen? (Veiligheid voor alles)"* – Locatie: Clubhuis – Begijnhof 26B (achter Burchtstraat 22).
 22 april 2014: *"Communicatie met personen met dementie"* – Locatie: WZC Vogelzang – Vogelzang 1 – Herentals.

MOL

Contactpersoon: Rob Philipsen, T. 014 33 15 50,
 mol@alzheimerliga.be
 Alle gespreksavonden worden ingericht op een vrijdagavond, van 19u tot 21u. Ze vinden plaats in het rust- en verzorgingstehuis Witte Meren, Collegestraat 69 te Mol-Centrum.

10 januari 2014: *Verhalen en gedichten over dementie, door Greet Van Tiggelen, vertelster.*
 21 februari 2014: *thema nog te bepalen.*
 28 maart 2014: *thema nog te bepalen.*

TURNHOUT

Contactpersoon: Marleen Mesuere-Jooris, T. 03 314 60 93
 turnhout@alzheimerliga.be
 WZC De Wending (voorheen St. Petrus I), Albert van Dyckstraat 18, 2300 Turnhout, de familiegroepen gaat door, telkens op donderdag, van 19u30 (onthaal vanaf 19u), einde rond 21u30, deelname gratis

20 februari 2014: *Lotgenotencontact.*
 24 april 2014: *Lotgenotencontact.*

TURNHOUT (FAMILIEGROEP JONGDEMENTIE)

Contactpersoon: Marleen Mesuere-Jooris, T. 03 314 60 93

jongdementieturnhout@alzheimerliga.be

WZC De Wending (voorheen St. Petrus I), Albert van Dyckstraat 18, 2300 Turnhout, de familiegroepen gaat door, telkens op donderdag, van 19u30 (onthaal vanaf 19u), einde rond 21u30, deelname gratis.

WAASLAND OOST

Contactpersoon: Koen Dockx, T.03 253 29 29

Locatie: WZC De Regenboog, Regenbooglaan14, 2070 Zwijndrecht, 19u00 – 21u00

17 februari 2014

17 april 2014

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA • LIMBURG:**BERINGEN**

Contactpersoon: Laura Weyns, T. 0495 21 41 19

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

BREE

Contactpersoon: Tamara Mackendas, T. 089 56 38 94

bree@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum de Gerkenberg, Meeuwkerkezel 90a, 3960 Bree

Iedere 1ste maandag van de maand. Inloop om 19u15 en aanvang is om 19u30. Het einde is rond 21u00 voorzien. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk. Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar rusthuis?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

MAASEIK

Contactpersoon: Miek Vandenbergh, T. 089 56 38 94

maaseik@alzheimerliga.be

Locatie: Vergaderzaal dienstencentrum Dekenskamp (naast ziekenhuis Maaseik).

Iedere 3de maandag van de maand. Inloop om 19u15 en aanvang is om 19u30. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk. Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar rusthuis?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA • OOST-VLAANDEREN:**AALTER**

Contactpersonen: Chris Van Hulle, T. 09 325 03 88,

GSM 0476 97 16 79 aalter@alzheimerliga.be;

Nancy Sturtewagen, T. 09 375 07 28;

Gerard De Spiegelaere, gerard.despiegelaere@alzheimerliga.be

Locatie: WZC Veilige Have: Lostraat 28, 9880 Aalter, telkens om 19u30 in de cafetaria.

DEINZE

Contactpersonen: François Van de Weyer, T. 09 330 77 14

Pierre Van Houcke, T 09 372 83 50;

Nadine Vanhaute T. 09 386 86 11, deinze@alzheimerliga.be

Locatie: Zaal "De Rekkellinge", D. Delcroixstraat 1A, 9800 Deinze, telkens van 14u00 tot 16u00, gratis.

27 februari 2014: Open dialoog rond het thema "Hoe begon het allemaal?".

21 maart 2014: toneelstuk OBLIVIUM !!! Opgelet: om 19u30!

24 april 2014: Open dialoog rond het thema "Begeleiding door de huisarts tijdens het dementieproces".

DENDERMONDE

Locatie: wisselend op 2 locaties: A.Z. Sint-Blasius (grote vergaderzaal), Kroonveldlaan 50, Dendermonde of in Zorgpunt "De Brug", WZC Sint Antonius, Rootjensweg 77, Grembergen.

Contact: Dr. Roland Pieters, T. 052 20 19 57 of 0475 72 32 24)

dendermonde@alzheimerliga.be

Geen inschrijvingen noodzakelijk. Iedereen welkom.

3 april 2014: "Financiële tegemoetkomingen" – 19u30. Er zal ook een bezoek aan de rondreizende tentoonstelling met dementie als onderwerp plaats vinden, daar die tot 11 april zal opgesteld zijn in het A.Z. Sint- Blasius. - Plaats: Grote vergaderzaal A.Z Sint- Blasius-Dendermonde

EEKLO

Contactpersoon: Frederik Kochuyt, T. 0486 44 07 09

EEKLO@alzheimerliga.be

Locatie: LCD Zonneheem, Schietspoelstraat 9, 9900 Eeklo, telkens van 14u00 tot 16u00, gratis.

9 januari 2014: "Dementie: verloop in fases".

13 maart 2014: "Voorbereiding op wat komen gaat: vroegtijdige zorgplanning"

ERPE MERE

Contactpersoon: Laura Weyns, T. 0495 21 41 19

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

GENT

Contactpersonen: Jacqueline Storme en Jan Barbe, T. 09 223 02 82, gent@alzheimerliga.be

Locatie: Polyvalente zaal van het Tempelhof, St. Margrietstraat 36, 9000 Gent, telkens om 19u30.

Vanaf januari 2014, iedere 2de dinsdag van de maand, gaan de bijeenkomsten terug door in de Polyvalente zaal van het Tempelhof, Margrietstraat 36, 9000 Gent.

Dinsdag 14 Januari 2014: Communicatie, begrijpen en begrepen worden. Moderator: Nele Van Schelvergem ref.pers.dementie WZC Domino Gent.

Dinsdag 11 februari 2014: "Zinvolle momenten samen beleven". Moderator: Marjolein Baeten, ergotherapeute WZC Domino Gent.

Dinsdag 11 maart 2014: "De weg kwijt". Letterlijk! Moderator: Peter Van den Torren, Hoofverpleegkundige WZC Domino Gent.

Dinsdag 08 april 2014: Film "End credits" met nabespreking. Moderator: Nele Van Schelvergem ref.pers.dementie WZC Domino Gent

ONTMOETINGSGROEP DEMENTIE OP JONGE LEEFTIJD, THEMA-AVONDEN

Contactpersoon: Veerle De Bou, Veerle.debou@ecd-paradox.be, 09 233 14 38.

Nieuw adres!: We verwachten jullie om 19u30 in ECD Paradox Molenaarsstraat 34 - 9000 Gent (Parking WZC Stint Jozef). Inlichtingen en inschrijvingen (gratis!)

26/02/2014: "Besef van personen met dementie" Op deze avond neemt Els Steeman ons mee naar wat zij van personen met dementie meegekregen heeft in haar zoektocht naar wat het betekent om in het leven te staan met beginnende dementie. Ze laat ons stilstaan bij hun beleving en hoe deze ons sleutels aanbiedt tot contact en communicatie.

SINT-NIKLAAS

Contactpersoon: Walther de Cauwer, T. 0499 702592 of sintniklaas@alzheimerliga.be

Locatie: Lokaal Dienstencentrum (LDC) De Wilg, Lamstraat 23, 9100 Sint-Niklaas, afwisselend namiddag en avond.

30 januari 2014: "Huis- tuin en keukentips bij beginnende dementie"
27 maart 2014: "Ik zorg voor mijn partner. Wie zorgt voor mij."

WONDELGEM

Contactpersoon: Anneleen Steyaert T. 09 216 19 69
wondelgem@alzheimerliga.be

Locatie: Cafetaria WZC De Liberteyt, Vroonstalledries 22, 9032 Wondelgem, 19u00 – 21u00, gratis.

Graag inschrijven telefonisch (09 216 10 00 of via mail wondelgem@alzheimerliga.be)

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA • VLAAMS-BRABANT:**AARSCHOT**

Contactpersoon: Jacqueline Alaerts, T. 016 48 90 41 of via aarschot@alzheimerliga.be

Locatie: WZC Sint-Rochus, Albertlaan 2, 3200 Aarschot, van 19u30 tot 21u30, gratis.

17 februari 2014: Thema: "Ik laat mij omringen (om me sterker te voelen) om mijn draagkracht en draaglast te kunnen volhouden.

28 april 2014: Genieten, al is het maar even, van een zinvolle dagindeling

BRUSSEL

Contactpersoon: Greet Pernet, brussel@alzheimerliga.be

Locatie: Huize Sint Monika - Blaesstraat 91 - 1000 Brussel

Samenkomst elke derde donderdag van de maand van 14u tot 16u

16 januari 2014, 20 februari 2014, 20 maart 2014, 17 april 2014

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

DILBEEK

Contactpersonen: Jan Hertecant, na 18u, tel. 0485 78 06 92 of 02 568 06 44;

Nathalie Van Dorpe/Ann Vermoesen, 02 568 07 10, dilbeek@alzheimerliga.be

Locatie: Cafetaria Seniorencentrum Breugheldal, Itterbeeksebaan 210, Itterbeek, vanaf 19u30

4 februari 2014: Theatermonoloog: "Hoofd vol mist" in Recreatiecentrum Keperenberg, Itterbeek, door Kristel Vranken (acteur) en Stefaan Daems (saxofonist). In samenwerking met Davidsfonds Savio Dilbeek.

24 maart 2014: Beleving door familie, rouwprocessen. Sara Mahieu, psychologe – WZC Den Olm, Bonheiden

GRIMBERGEN

Contactpersoon: Maryvonne Philips, T. 0475 36 36 53
grimbergen@alzheimerliga.be

Locatie: Woon- en zorgcentrum H.Hart, Veldkantstraat 30, Grimbergen, van 14u00 tot 16u00

28 januari 2014: Vrije praatnamiddag en kleine Nieuwjaarsreceptie (14u – 16u).

25 maart 2014: Avondbijeenkomst (19u – 21u): onderwerp en locatie nog te bepalen!

JONGDEMENTIE LEUVEN - SAMENWERKING VLAAMSE ALZHEIMER LIGA EN ECD MEMO

Contactpersonen: Annemie Janssens, memo@dementie.be, tel. 016/50 29 06

Jacqueline Roekens-Alaerts, jacqueline.alaerts@skynet.be, tel. 016/48 90 41

Locatie: Lokaal Dienstencentrum Wijnveld, Wingerdstraat 14, 3000 Leuven

29 april 2014 om 20u: "Als eten een zorg wordt..." door Marijke Vanderheyden, logopediste

STEENOKKERZEEL-MELSBROEK-PERK

Contactpersoon: Viviane Redant, T. 02 751 98 26 steenokkerzeel@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum Floordam/Lokaal dienstencentrum Omikron, Vanheylenstraat 71, 1820 Melsbroek

23 januari 2014: "Zonder woorden in contact blijven met elkaar". Werken met aromatherapie, Rita Uytterhoeven van Floordam.

27 maart 2014: "Hoe omgaan met gedragsveranderingen (agressie, stelen, achterdocht). Spreker Guy Loren.

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

PAJOTTENLAND

Contactpersoon: Luk Meylemans, T. 02 377 54 15 pajottenland@alzheimerliga.be

Locatie: cafetaria van WZC Mater Dei, Molenhofstraat 31, 1670 Heikruis, van 19u00 tot 21u30.

Er wordt telkens een thema besproken, waarbij de aanwezigen vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen uitwisselen. Opvang en/of vervoersproblemen? Wij zoeken samen een gepaste oplossing. Bel 02 398 00 18 (Jasmijn Driegelinck en Veerle Derijcke).

28 januari 2014: Symptomen en vormen van dementie.

18 maart 2014: Communicatie door en met de persoon met dementie.

TIENEN

Contactpersoon: Laura Weyns, T. 0495 21 41 19

Locatie: Lokaal Dienstencentrum Sint-Alexius, Veldbornstraat 26, 3300 Tienen

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA • WEST-VLAANDEREN:

BRUGGE

Contactpersonen: Bernard Gabriels, T.050 35 55 18 brugge@alzheimerliga.be

Marie-Jeanne Goossens, T. 050 36 40 56

Locatie: WZC Westervier, Speelpleinlaan 44, Brugge, telkens van 14u00 tot 16u00.

8 januari 2014: 'Er is weer een nieuw jaar: verwachtingen, hoop, vertrouwen...'

12 maart 2014: Gast spreker dr. Goethals, neuroloog. "Medicatie bij dementie".

KORTRIJK

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: laura.weyns@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225 of neem contact op met: Ivan Vandecandelaere, Referentiepersoon dementie, WZC De Ruyschaert

T: 056 24 55 24; ivan.vandecandelaere@de-ruyschaert.be

Hilde Roelants, Referentiepersoon dementie, WZC Sint-Carolus,

T: 056 24 52 71, hilde.roelands@st-carolus.be

OOSTENDE

Contactpersonen: Hilde Rentmeesters, T. 059 55 53 26 of 059 80 95 70

Evelien Cheroutre, T. 059 55 55 90; oostende@alzheimerliga.be

Locatie: WZC De Boarebreker, Kairostraat 82, Oostende 059 55 50 24, telkens van 19u30u tot 21u30

20 februari 2014: Psychologe Bauwens Melanie, tewerkgesteld in de geheugenkliniek van AZ Damiaan te Oostende geeft uitleg over de werking van de geheugenkliniek, hoe ze te werk gaan, wie er allemaal terecht kan en wat ze allemaal aanbieden.

ROESELARE

Contactpersonen: Marian Claeys, T. 051 24 96 54 roeselare@alzheimerliga.be

Locatie: WZC 'Ter Berken', Zijstraat 59, Roeselare, 13u45 – 15u45 (onthaal vanaf 13u30).

14 januari 2014: thema nog te bepalen.

Help ons helpen! Word lid of blij lid...

Rob Philippen, penningmeester

De Vlaamse Alzheimer Liga is een ledenorganisatie. Een groot deel van de inkomsten komt uit lidmaatschapsbijdragen en uit giften.

Omdat we ons richten naar familieleden van mensen met dementie die door de aandoening vaak financieel onder druk komen te staan, houden wij de lidmaatschapsbijdragen zo laag mogelijk. Leden ontvangen vier keer per jaar het blad "Alzheimer" en worden op de hoogte gehouden van al onze activiteiten.

Ook is er de mogelijkheid om een fiscaal attest te krijgen.

Enkele lidgeldtarieven werden aangepast vanaf 2011: de regering verhoogde namelijk het minimumbedrag voor fiscale aftrekbaarheid van 30 naar 40 euro. Hierdoor dienden de tarieven voor steunend en erelid opgetrokken. De tarieven voor gewoon lid, donateur en mecenas blijven dezelfde als de vorige jaren:

- gewoon lid:	10 euro	
- steunend lid:	50 euro	(fiscaal attest voor 40 euro)
- erelid:	75 euro	(fiscaal attest voor 75 euro)
- donateur:	150 euro	(fiscaal attest voor 150 euro)
- mecenas:	300 euro	(fiscaal attest voor 300 euro)

Het fiscaal attest wordt uitgereikt met toepassing van artikel 107 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992. Overeenkomstig dit artikel is de bijdrage als gewoon lid niet cumuleerbaar met de overgemaakte giften.

Omdat het gewoon lidgeld van de Vlaamse Alzheimer Liga 10 euro bedraagt, betekent dit dat:

- stortingen vanaf een totaal van 50 euro per jaar een fiscaal attest opleveren van 40 euro of meer
- stortingen van 50 tot 74 euro een fiscaal attest opleveren van 40 euro tot 64 euro
- **stortingen vanaf 75 euro wel volledig fiscaal aftrekbaar zijn!**

Alle stortingen in éénzelfde jaar mogen samengeteld worden om het giftentotaal te bepalen. Vanaf 2012 geldt een forfaitaire belastingaftrek (onafhankelijk van het niveau van het belastbaar inkomen) van 45 % op het totaal van de giften (voor zover dit boven 40 euro ligt).

Het attest wordt opgemaakt en verstuurd binnen de drie maanden na het einde van het schenkingsjaar.

Een storting van 50 euro kost u dankzij uw fiscaal attest 8 euro minder dan een storting van 40 euro. Een storting van 75 euro kost u maar 1 euro meer dan een storting van 40 euro. Als u ongeveer 40 euro per jaar kan besteden voor de werking van de Vlaamse Alzheimer Liga, dan zijn wij bijna 2 keer beter af als u 75 euro stort in plaats van 40 euro terwijl dit voor u uiteindelijk toch maar 41 euro kost! De Liga ontvangt bijna tweemaal méér geld en u hebt uiteindelijk toch maar 41 euro in ons goed doel geïnvesteerd. Op deze manier laten we de Staat ook zijn duit in het zakje doen. U mag ervan overtuigd zijn dat deze gelden uitsluitend ten goede komen aan de werking voor onze mensen met dementie en hun naasten.

U kunt dit afleiden uit de volgende tabel:

Stortingentotaal	Fiscaal attest	Teruggave Belasting	Eigen aandeel
40 euro	0 euro	0 euro	40 euro
50 euro	40 euro	18 euro	32 euro
75 euro	75 euro	34 euro	41 euro
150 euro	150 euro	68 euro	82 euro

Bij wijze van uitzondering zijn stortingen ter gelegenheid van speciale gebeurtenissen (jubileum, verjaardag, overlijden, Werelddag Dementie) wel volledig fiscaal aftrekbaar vanaf 40 euro.